

Om opplegget

Gjennom Kode B blir 11/12 åringene kjent med Bibelen. De skal få oppleve at den er en rik og spennende bok som har betydning for livet. Målsettingen er å vekke nysgjerrighet og undring over Bibelens mangfoldige innhold.

Det kreves litt forarbeid for å gjennomføre Kode B, men det er enkelt å gjennomføre og krever få ressurser. Her finnes et komplett opplegg til hver samling med pedagogiske virkemidler og ekstra materiell.

I dette heftet finner du samlingene, aktiviteter og opplegg med tilhørende ressurser. Ressursene finnes enkeltvis på ressursbanken.no.

STØRST AV ALT

DEN NORSKE KIRKE

Ved spørsmål eller innspill, ta kontakt med Silke Pahlke i Kirkerådet: sp259@kirken.no

Innhold

Om opplegget	2
Innhold	3
1.0 Planlegging	4
2.0 Samlinger	7
2.1 Første samling: Bibelen	8
2.2. Andre samling: Det gamle testamentet	13
2.3 Tredje samling: Det nye testamentet	17
2.4 Fjerde samling: Nådegaver og gudstjenesteverksted	21
3.0 Kode B-sangen	24
4.0 Ressurser til samlingene	25
4.1 Salmer og sanger	25
4.2 Symboler med beskrivelse	26
4.3 Det greske alfabetet	27
4.4 Dåpsquiz	28
4.5 Bibelbokhylle	30
4.6 Rollespill: Postbudet kommer	31
4.7 Ut av slaveriet, bokmål	33
4.8 Ut av slaveriet, nynorsk	35
4.9 Fremgangsmåte for å lage Moseskurv	37
4.10 Bibelkake	38
4.11 Gjett hvem	39
4.12 Misjonsbefalingen	42
5.0 Kode B-materiell	45
5.1 Kode B-skrivesaker	45
5.2 Logo	45

1. Planlegging

Målgruppe

11-12-åringer (5.-7. Klasse)

Tid

4 samlinger á 2 timer og 1 gudstjeneste

Ledere

Minst 2-3 og et økende antall ut fra antallet deltagere.

Deltageravgift

Her må man ta stilling for behovet for å dekke kostnadene med tanke på menighetens økonomi.

Mål

Å vekke nysgjerrighet og undring over Bibelens mangfoldige innhold.

Kode B-komité

Start med å nedsette en Kode B-komité. Gjerne en bredt sammensatt gruppe av frivillige med både ungdom og voksne.

Forarbeid

- Kode B-komité
- Rekruttere medledere. Det trengs en gruppeleder til hver gruppe i Kode B-samlingene. Bruk gjerne ungdom.
- Dele ut flyers og informasjonsbrev
- Distribuere invitasjoner
- Lage og sende oppfølgingsbrev til påmeldte
- Sende ut foresatteinformasjon
- Bestille skrivesaker
- Lage Kode B-bøker til deltagerne
- Lage Kode B-skattkiste/bok til Dagens kode
- Forberede skattejakten til samling 1
- Forberede Kode B-jakten til samling 2
- Lag og kjøp inn diverse materiell til samlingene
- Skaff rekvisitter til rollespillet: Postbudet kommer
- Innkjøp av mat og utstyr
- Planlegge gudstjeneste

Promotering og kommunikasjon

- Brev til alle døpte og tilhørende i målgruppen (spesiell invitasjon til de som var med på Lys Våken). Bruk trykksak.kirken.no
- Dele ut invitasjon/flyer under lys våken samlingen
- Flyers på skolen (der man får tillatelse)
- Plakater
- Lokalavis: annonse og omtale
- Menighetens nettside/menighetsblad
- Facebook
- Sette Kode B inn på menighetens årshjul
- Foresatteinformasjon

Materiell:

- Blyantspissere
- Ballonger
- Skrivesaker, bestilles på kirken.no/materiell
- Forstørrelsesglass dere har liggende etter tårnagenthelg
- Gjenbruksideologi; se på loft og kjeller etter ting som kan brukes. Bilder/bøker/plansjer som er stuet bort i kirke eller menighetshus.

Kostnader:

- Mat
- Kode B-bøker til deltagerne
- Smårekvitter
- Pakke med skrivesaker 15,- pr. stk.

Arbeidsmengde

Det kreves litt forarbeid for å gjennomføre Kode B, men det er overkommelig. Det finnes maler å printe ut for å lime inn i Kode B-bøkene til deltagerne, samt ferdig utarbeidede temaleker og aktiviteter.

Mat og pause

De som ønsker å servere middag når barna kommer legger denne matpausen i starten.

Her er gitt enkle forslag til mat for å knytte det til tema og tid. Utover det bruk gjerne urter som dukker opp i bibelen. Sjekk muligheten for at noen voksne kan lage maten i forkant. Bruk gjerne frukt: ananas, eple, appelsin. Det meste av frukt hadde de også på Jesu tid.

Kode B-bok til deltagerne

Kjøp en notatbok til hver deltager. Notatboken brukes til å skrive spørsmål som dukker opp underveis og til å notere ned underveis i samlingene. Ingen andre har adgang til deltagerens Kode B bok. Den er privat.

Skriv ut forsiden til Kode B-boken som på ressursbanken.no. Velg gjerne kopieringspapir med klistremerkefunksjon eller lim de på bøkene på forhånd.

Kode B-bok til Dagens kode

Gå på loppemarked eller få tak i en gammel bok på annen måte. Hule den ut. Inni legges dagens tema i form av figurer eller annet. Evt. bruk en skoeske/kiste som man limer bokark på eller lignende. Man skal her lage en "fake" bibel-bok. Se vedlagte forslag på tematisk innhold under hver samling, og vær gjerne kreativ og bruk ting dere allerede har. (Frelsesarmeen lager bøker av gamle bøker, kan evt. brukes som).

Bibelkake

I samling 4 når barna er i gudstjenesteverksted, er Bibelkake et av forslagene til gruppe. Det kan det være både artig og lærerikt for alle Kode B-agenter å være med på. Her må de slå opp i bibelen for å finne ingrediensene til denne kaken som er en krydderkake langpanne. Forslaget herfra er at barna kan lage den hjemme til kirkekaffe. Da må man forsikre seg med foresatte om at det er i orden. Dersom man ønsker å bake kaken i fellesskap under samlingen kan man bytte ut denne med en av aktivitetene i samlingene.

Bøker og illustrasjoner

Illustrasjonene som er brukt til noe av ressursmateriellet er hentet fra *Den levende boka En reise gjennom Bibelen*, Bibelselskapet. Tegneren er Ole Steen Pedersen, www.pedersen-pedersen.dk.

Bibliotekbildet er hentet fra *Bibelen En vandring gjennom den store fortellingen*, Bibelselskapet. Begge bøker kan kjøpes hos Verbum, www.bibel.no. Her finner du også andre aktiviteter og bibelquiz du kan bruke i kode B eller andre opplegg.

2. Samlinger

Samlingene består av en introduksjon av temaet, praktisk gruppeoppgaver og aktiviteter, hjelp til samtaler og en kort avslutning med bønn. Her er det lagt inn en pause med mat midtveis i samlingene. De som ønsker å servere middag når barna kommer legger denne matpausen i starten av samlingen.

Samlingene er fleksible, slik at dere kan utforme dem på en måte som passer dere. Noen samlinger vil oppleves som for mye innhold og arbeidsmengde. Bruk det dere trenger og velg ulike metodiske modeller ut fra hva som passer gruppen og dere. Det må her gjøres noen valg.

Tema	1: Bibelen	2: Det gamle testamentet	3: Det nye testamentet	4: Nådegaver og gudstjenesteverksted
Start, komme i gang	Dagens kode: Lite pergament.	Dagens kode: eple, to små steiner.	Dagens kode: barnefigur og Jesusfigur.	Dagens kode: gavepakke.
«Metodisk tilnærming» og fordypning	Bli-kjent-sporlek i kirkerommet, lage tidslinje, Rollespill med Paulus' budbringer .	Kode B-jakt i kirkerommet,	Løse symbolgåtene	Bli kjent med innholdet i Kode B-sangen. Nådegavefigur.
Bibeltekst	Joh. 3,16 Diverse tekster å slå opp: 4. Mos. 6,24-26, Jesaja 9,6 Matt. 6,9-13.	1.Mos. 1.1ff, 2.-5. Mosebok	Mark. 10,13-16 Mark. 5,21-24. 35-43 Joh. 6,1-15, Luk. 2,41-52	1. Kor. 12
Leker og kreative ideer	Flette Moseskurv,	Sjokoladestunt,	Blindebukk	Bruke kroppne til å lage ulike figurer eller tårn.
Sanger og salmer	Kode B-sangen	Kode B-sangen	Kode B-sangen	Kode B-sangen
Mat	Pitabrød/foccatiabrød med olje og enkelt pålegg.	Fruksalat på et lekkert dekket bord.	Mat fra Jesus tid.	Brød, druer, Bibelkake.

2.1 Første samling: Bibelen

BIBELTEKSTER: "Den lille Bibel" Joh. 3,16.		
INNHOOLD: <ul style="list-style-type: none"> • Bibelen - en sammensatt bok med mange forfattere. • Skape nysgjerrighet, hjelp og glede til å lese i Bibelen. Hjelpe barna til å forstå at i denne gamle boken står det at Gud elsker dem. • Den frelseshistoriske linjen.		
TID	HVA:	MATERIELL/METODE
15 min	<p>VELKOMMEN</p> <p>Kode B-sangen spilles i bakgrunnen når barna kommer. Deltagerne tas imot i døra. Får utdelt navnkort. Sendes videre hvor ledere drar i gang lek til alle har kommet.</p> <p>Lekeforslag finnes i slutten av dette dokumentet og under ressursmaterieill.</p> <p>Informasjon om hva Kode B er og hva vi skal gjøre sammen.</p> <p>Når man nå skal presentere Dagens Kode er det viktig at barna får undre seg over hva dette er. Ikke gi noen svar nå.</p> <p>Dagens kode: Lite pergament</p> <p>Tørk støv av boken.</p> <p>Fortell om denne Bibelen som litt annerledes enn Biblene vi er vant med. Det er ikke vanlige ord man finner inni denne. Åpne den og ta ut dagens kode som i dag er et gammelt papir/pergament.</p> 	<p>Navnkort til alle</p> <p>Bilde av pergamentet finner du på nettet, f.eks. i Wikipedia.</p> <p><i>Gjør det gjerne litt gammelt ved brenne kantene eller skrive det ut på egnet papir som kan kjøps på bokhandelen. Rull det sammen evt. med en hyssing rundt.</i></p> <p><i>Det er også mulig å lage papir som ser gammelt ved å legge vanlig kopipapir i sterkt te vann. La papiret bli gjennomvått, legg det mellom noen aviser og «press» det over natten under noe tungt som bøker etc.</i></p>

10 min	SANG Kode B-sangen introduseres med sang og dans.	Musikkvideo på storskjerm.
30 min	AKTIVITET Bli-kjent-sporlek i kirkerommet/menighetshuset. Ca 5 min. pr. post Innled med at alle skal få Kode B- bok og linjalpakke. De ligger klare på postene. <i>Evt. del de ut før sporleken starter.</i> Post 1: Skriv navnet ditt på gresk i kode B-boka. Post 2: Gammel bok/kiste med støv, inni ligger druer og brød. Notér ned i Kode B-boken hva du tror dette er her. Post 3: Korstegnet i pannen ved døpefonten. Stort vannfat som skal forestille døpefont om samlingen ikke er i kirken. Dåpsquiz. Post 4: Gjett hvem. Bilder av bibelske personer. Post 5: Misjonsbefalingen <ul style="list-style-type: none"> - Hvem sier disse ordene? - Hvem snakker han til? - Hva skal de gjøre? - Når hører vi dette i kirken? Post 6: Google og finn ut mest mulig fakta om bibelen, evt. bruk Bibelquiz for barn på bibel.no	Kode B-bok og linjalpakke. Dette legges klart på postene før sporleken starter: Det greske alfabetet, dåpsquiz, Gjett hvem og misjonsbefalingen finnes under ressursmaterieill. <i>(Bildene er hentet fra «Den levende boka, en reise gjennom Bibelen», Bibelselskapet)</i> Druer og brød, Kiste med støv/gammel bok. Tilgang PC og nett evt. Faktabok.
20 min	MAT, PRAT OG PAUSE <i>Mat fra Jesu tid. Når de gikk måtte de ha med seg mat som kunne vare lenge.</i>	Tilsvarende norsk mat: flatbrød og spekemat. Evt. pitabrød eller foccatiabrød, olivenolje.
15-30 min	TEMA Βιβλία – på storskjerm eventuelt plakat. Spør om noen kan lese dette. Start gjerne med en samtale med barna om at Bibelen er skrevet på to språk: Gresk og hebraisk. Hebraisk er et veldig komplisert språk, så vi prøver oss på gresk. Trekk inn post 1 fra sporleken. Samtale om språk. I Norge har vi to offisielle språk: norsk og samisk.	

<p>Norsk har to målformer, bokmål og nynorsk, og samisk består av tre likeverdige språk: nordsamisk, lulesamisk og sørsamisk. I tillegg mange andre språk som noen snakker hjemme. Kjenner dere til andre språk som dere eller andre snakker hjemme?</p> <p>Bibel - bokmål/nynorsk</p> <p>Biibbal - nordsamisk</p> <p>Bijbele - sørsamisk</p> <p>rámát rámad - lulesamisk</p> <p>Noen faktaopplysninger om bibelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Start med å høre hvilke fakta de har funnet ut på sporleken. - Betyr bok. Er også en Hellig bok. - Verdens mest solgte bok. Har vært med på å forme kulturen i Europa i 2000 år, og kulturen i Norge i mer enn 1000 år. <i>(Bibelen, en vandring gjennom den store fortellingen)</i> - Ikke skrevet som et samlet bokverk men av 66 ulike små bøker (skrifter) - Veldig ulike typer bøker i dette samlingsverket - Myter – historier – profetier – - Biblioteket<ul style="list-style-type: none"> o Snakk om bøkene. Hvordan de er inndelt. Hvilke kjenner de. o 2 testamenter. 66 bøker, 1189 kapitler, 31173 vers osv.. o Boken som er oversatt til flest språk. 451 språk (2008) deler av bibelen oversatt til 2479 språk. - Kodebok. Må kunne kodene for å slå opp, bruker ikke sidetall. Prøv! Se på biblioteket og innholdsfortegnelsen. Velg ut noen bibelsteder og snakk gjerne litt om sjanger. F. eks. 4. Mos. 6,24-26, Jesaja 9,6, Matt 6,9-13 - Pergament – håndskrevet. Originalen ligger under glass og ramme som ingen får røre. - Boken handler om Israelsfolket og Gud, mennesket og Gud. Delt i to hovedbolker: Det gamle og det nye testamentet. <p>Ordet testament er latinsk og betyr avtale.</p> <p><i>Det gamle testamentet</i> er en avtale mellom Gud og Abraham. I denne avtalen lover Gud at Abraham skal bli far til et stort folk. Folket blir kalt Israel. Avtalen mellom Gud og folket går ut på at Gud skal passe på dem, og at folket skal holde seg til Gud.</p> <p><i>Det nye testamentet</i> handler om at Gud fornyer og utvider avtalen med Abrahams slekt. Den nye avtalen bygger på Jesu død og oppstandelse og gjelder for alle mennesker.</p> <p><i>(Hentet fra «Bibelen, en vandring gjennom den store fortellingen», Bibelselskapet)</i></p>	
---	--

	<p>- Snakk om personene de fant i post 4 på sporleken.</p> <p>- Den første delen som vi i dag kaller Det gamle testamentet, er sammensatt av bøker også Jesus selv leste i. Noen av bøkene er historiebøker, andre kalles visdomsbøker som salmenes bok. Det var den viktigste sangboken på Jesu tid. Det er også en samling av profetbøker. I Det nye testamentet leser vi mange sitater fra Det gamle testamentet.</p> <p>Jesus sa at Det nye testamentet handlet om han, selv om det var skrevet mange hundre år før han ble født. Se på verset vi leste i sted.</p> <p style="padding-left: 40px;">Alle Bibelens bøker er som store eller små lyskastere som skal hjelpe oss til å bli kjent med Jesus. Jesus er Bibelens sentrum. Flere tekster, særlig i Det gamle testamentet forteller om måter å leve på som Jesus gikk imot og var uenig i. Alle Bibelens tekster har sitt mål i å vise oss Guds kjærlighet.</p> <p>Lag en tidslinje – bibelen går fra skapelsen til en gang i fremtiden.</p> <p><i>Lag den gjerne sammen med barna og sett inn hendelsene i samlingene.</i></p> <p>Eksempel på viktige hendelser:</p> <p>(start)Skapelsen – (1800) Abraham – (1200) Moses – (700)profeter – (0)Jesu fødsel - (12)I tempelet – (33)korsfestelse/oppstandelse – (60)Nt og Paulus – (2013)Vi og kirken vår – (slutt)Jesu gjenkomst</p>	<p>Bildet av det eldste fragmentet man har funnet på storskjerm eller plakat. Dette var også Dagens kode.</p> <p>Det finnes ulike tidslinjer å hente inspirasjon fra.</p>
15 min	<p>EKSTRAMATERIELL</p> <p>Rollespill: Postmannen kommer.</p>	
10 min	<p>AKTIVITET i grupper</p> <p>Joh. 3:16 – ”Den lille Bibel”</p> <p><i>På forhånd:</i> Del opp ordene enkeltvis eller flere ord sammen. Skriv ordene på lapper. Putt lappene inni ballongene og blås de opp.</p> <p>Lag en ”ballongbukett” til hver gruppe.</p> <p>Innled med å gjenta at disse ballongene inneholder hele Bibelen. Veldig merkelig siden bibelen er på over 1400 sider.</p> <p>Spreng ballongene og sett sammen ordene til de gir mening. Evt. slå opp i bibelen.</p>	<p>Oppblåste ballonger med tekst til Joh. 3,16 inni. Ved flere grupper må flere ”sett” ballonger lages evt. la hver gruppe ta deler av verset.</p>
10 min	<p>LITURGISK AVSLUTNING</p> <ul style="list-style-type: none"> • Inngangssord • Salme (se salmeforslag under ressursmaterieell) Bruk helst 1-2 gjennomgående salmer. Dette kan fint henge sammen salmer som kan brukes på gudstjeneste. • Tekst/andakt: Joh 3,16 	

	<p>Paulus skrev i brevet til oss; ”prøv å finn ut det viktigste i hele boken.”</p> <p>”den lille bibel”. Gud forteller om sin enorme kjærlighet til mennesket. Ikke bare Israelfolket, men deg og meg også.</p> <p><i>Eventuelt:</i></p> <p><i>Men hva handler egentlig bibelen om når dette ene verset av 31173 vers oppsummerer hele bibelen?</i></p> <p><i>Essensen: Du og alle barn og voksne har rett til å være Guds barn, alltid. Hver dag gjennom hele livet. Så sier vi at bibelen er en levende bok. Alle forstår at denne boken (hold den opp) ikke vil bevege på seg om jeg legger den ned. Det må derfor være snakk om levende på en annen måte.</i></p> <p><i>Selv om bibelen er en bok med en begynnelse og slutt, så slutter aldri bibelens fortelling. Den fortsetter med oss og våre liv. Det bibelen sier til deg er en skatt som du kan bære med deg videre, i alle dagene som kommer.</i></p> <p><i>(Hentet fra veiviseren i konfirmantbibelen)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Lystenning/blomst/stjerne/bønnekuler/bønnelapper m/musikk – stillhet • Fadervår • Velsignelsen	
--	---	--

2.2. Andre samling: Det gamle testamentet

BIBELTEKSTER: <ul style="list-style-type: none"> • Skapelsesfortellingen 1. Mos 1,1ff. • 2.- 5. Mosebok: Fra de 10 bud til det dobbelte kjærlighetsbud.		
INNHold: <ul style="list-style-type: none"> • Ulike sjangere i Bibelen. • Bibelen handler om mennesket, livet og alle slags følelser som glede, sorg, sinne osv.		
TID:	HVA:	MATERIELL/METODE:
10 min	VELKOMMEN Kode B-sangen eller en annen låt spilles i bakgrunn når barna kommer. Dagens kode: Eple og to små steiner (steintavler) (eller annet som kan relateres til skapelsen og Moses. F.eks. liten (lego)koffert/solbriller/sand som henviser til Moses på reise.)	Kode B-boken/kisten, eple, to steiner.
15 min	TEMALEK KODE B-jakt i kirkerommet/menighetshus I kirkerommet gjemmer dere ting som er knyttet opp mot samlingens to bibelfortellinger: Skapelsen og Moses. Alle har en kode/et tegn på at dette er "en av tingene". Bruk gjerne små klistremerker f.eks. hjerter/stjerne til å markere med. Tingene brukes videre i temasamlingene. Sjokoladestunt Leder 1 har med seg en sjokoladeplate eller lignende som legges et sted i rommet. Han/hun ber barna hjelpe til med å huske på å ta den med hjem etter samlingen. Det er svært viktig at ingen tar av den fordi den skal være med til en venn/bestemor/.... Lederen går ut og neste leder (leder 2) kommer frem for å introdusere neste post på programmet. Leder 2 får så lyst på en liten bit av sjokoladen og sniker seg til å ta en bit. Får dårlig samvittighet og ber barna ikke si noe om det. Sjokoladeeieren kommer tilbake og blir fryktelig sint/trist. Avslutt her. (Oppgjøret kommer sist i tema: Skapelse/syndefall)	Forslag til gjemte ting: Eple, blomst, vann, sand, jord, dyr, mennesket (playmo/leire osv.) Koffert, solbriller, tøyestykke, vannflaske, honning, telt, sand ... Klistermerker til å markere Sjokolade eller lignende
10 min	SANG Kode B-sangen evt. annen bevegelsessang	

10 min	<p>TEMA: Skapelse og syndefall</p> <p><i>En utfordring for mange Kode B-agenter: Hvordan slå opp i bibelen.</i></p> <p><i>Les 1. Mos 1,1 ff eller lytt til skapelsen på lydbok. Evt. se omskrevet tekst "Skapelsen" blant ressursmateriellet.</i></p> <p><i>Bruk gjerne bibliotekbildet når de skal slå opp.</i></p> <p>Samtal med Barna. Ta utgangspunkt i tingene barna samlet under temaleken.</p> <p><i>Finn åpne spørsmål:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Hvordan ble jorden til? - Hva forteller bibelen om hvordan jorden ble skapt? - Bibelen har selv to ulike skapelsesfortellinger. Det viktige er at et står en skaper bak. - Hva skjedde videre? Eplet, slangen, de så at de var nakne. - Mytisk fortelling til forskjell fra historisk fortelling. - Det burde ikke være så vanskelig å forholde seg til én -1- regel? <i>Barna synes ofte at det ikke burde være vanskelig. Men spør videre:</i> Har dere noen gang fått beskjed fra mamma eller pappa om vennligst ikke gjøre den ene tingen. Plutselig er det akkurat det du vil, selv om du ikke hadde tenkt på det tidligere... - Ta opp sjokoladestuntet. Hva skjedde ...? Kjenner vi oss igjen?	<p>Eventuelt:</p> <p>Bibelen på lydbok.</p> <p>Skapelsen - tekst</p> <p>Bilde av Biblioteket ligger under ressursmaterieil.</p>
20 min	<p>MAT, PRAT OG PAUSE</p> <p>Fruktsalat med alle slags frukter fra Edens hage. Lag et stort flott bord som er vakkert å se på med f. eks. høye lysestaker.</p>	<p>Ulike oppskårne frukter, Lys og lysestaker.</p>
15 min	<p>AKTIVITET i grupper</p> <p>Noter i Kode B-boka. Bruk gjerne stikkord bare du selv forstår.</p> <p>Hvis du skal trekke frem to ting fra skapelsesfortellingen, hva vil det være? Tegn eller skriv en eller to ting fra denne fortellingen.</p>	
15 min	<p>TEMA: Moses</p> <p>Nå hopper vi mange år frem i tid. Forbi Abraham og Isak.</p> <p><i>Se på tidslinjen år 1200 f.kr.</i></p> <p>Israelsfolket, som var Guds utvalgte folk hadde kommet til Egypt som gjester. Nå er de slaver i landet og Faraos synes det er fryktelig skremmende at israelittene blir flere og flere og er redd for at de til slutt vil overta landet deres Egypt. Dette vil han ikke ha noe av.</p> <p>Hørt om Moses før? Nå skal vi høre Moses historie...</p>	<p>Evt. se deler fra filmen "Prinsen av Egypt"</p>

	<p>Lytt til: Mirjam (fra boken "Utvalgt" Helga Samset.)</p> <p><i>Finn gjerne et kunstbilde etc som dere kan se på mens dere forteller videre om Moses.</i></p> <p><i>Ekstramateriell:</i></p> <p><i>Les teksten "Ut av slaveriet"</i></p> <p>Forslag til formidling.</p> <p>Bruk tingene barna samlet under temaleken som utgangspunkt for samtale.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Et par setninger om utferden som forløperen til nattverden vi feirer i dag. Historie er viktig for å forstå oss selv. (<i>En enkel overgang om man bruker teksten "Ut av slaveriet".</i>) - Trodde han skulle slippe unna med drap - Ville ikke være leder, sa nei til Gud ... - En helt, men også en antihelt - Noen av plagene - Utgangen av Egypt – 40 år. - Gullkalven – smeller tavlene i bakken, dumt! Opp på fjellet på nytt. - Fikk de 10 bud. Leveregel som gjelder for mange kulturer. Preger oss i dag. Henvis til steinene som er Dagens kode. - Trosbekjennelsen til den ene Gud, budet om å elske Herren din, Gud og forankringen av dette i hverdagen, 5 Mos 6,4-9 - Moses førte folket mot det lovede landet - Gjorde en tøff jobb og døde for han kom inn i landet. <p>Bibelen viser hele spekteret av følelser. Glede, fortvilelse, lykke, sorg, liv og overlevelse, død, troen på Gud, ikke tro på Gud osv. Med en Gud som alltid er til stede.</p>	<p><i>Lydfilen varer i 6,25 min. kan kjøpes for NOK 10,-. På www.bibel.no</i></p> <p>Bruk gjerne «Bibelen, en vandring gjennom den store fortellingen», Bibelselskapet, s. 69 når du skal fortelle videre. Et forslag er å ta utgangspunkt i de blå boksene.</p>
20 min	<p>AKTIVITET i grupper</p> <p><i>(Her velger dere om gruppene skal gjøre det samme eller om de kan velge mellom de ulike oppgavene.)</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Flett aviskurv/Moseskurv (lag gruppevis) 2. Filosofisk samtale 3. Male om dagens tema (kan brukes som illustrasjon til/preken i gudstjenesten). 4. Bruk plastelina – lag situasjonsbilder fra fortellingene. 5. Foto – ta bilder som kan relateres til bibelfortellingene el. det vi har snakket om. Kan brukes i gudstjenesten. 6. Evt.: ta bilder av alle Kode B-agenter og lag en bildefremvisning som vises før gudstjenesten starter.	

10 min	LITURGISK AVSLUTNING <ul style="list-style-type: none"> • Inngangssord • Salme (se salmeforslag under ressursmaterieil) • Tekst/andakt: Fra de 10. Bud til Det dobbelte kjærlighetsbud. Bruk Moseskurven. Lystening/blomst/stjerne/bønnekuler/bønnelapper m/musikk – stillhet • Fader vår • Velsignelsen	
-----------	--	--

2.3 Tredje samling: Det nye testamentet

BIBELTEKSTER: <ul style="list-style-type: none"> • Jesus og barna: Mark 10,13-16 • Jairus datter: Mark 5,21-24;35-43 • Brødunderet: Joh 6,1-15 • Jesus som 12-åring i tempelet: Lukas 2, 41-52		
INNHold: Jesus og barna.		
TID:	HVA:	MATERIELL:
10 min	VELKOMMEN Kode B-sangen / annen musikk spilles i bakgrunn når barna kommer og blir tatt i mot ved døra. Dagens kode: En barnefigur og en Jesusfigur	En barnefigur og en Jesusfigur
15 min	TEMALEK Blindebukk – en leder en annen ved hjelp av stemmen. Velg et startsted og stoppsted. Legg inn hindringer som kirkebenker, bord og stoler. Utfordringen her blir å la seg lede av riktig stemme blant alle stemmene.	Skjerf til halve forsamlingen
10 min	SANG Kode B-sangen eventuelt en annen bevegelsessang	
20 min	TEMA: Jesus og barna Samtal om tidslinjen fra skapelsen til Jesu gjenkomst. Stopp opp ved "Kode årstall" – vi bruker samme tidsregning. La barna finne ut at tidsregningen starter året Jesus ble født. Forteller oss at Jesu fødsel er viktig! Innledning og samtale Spør barna: "Jesus – hva tenker dere da"? La de assosiere fritt. Bruk eventuelt post it-lapper der du skriver ned det barna kommer med. Lytt til hva barna kan fortelle, sett de på sporet og få i gang samtale med barna. Bruk gjerne plansjer/bilder/kunst som finnes i kirke og menighetshus. Evt finn bilder via internett. Samtal med utgangspunkt i temaleken: <ul style="list-style-type: none"> - Den med bind for øynene må stole på den andre. - Stole på Jesu ord.	Vis frem tidslinjen dere har laget. Post it-lapper

- Mange stemmer, men må fokusere på rett stemme.
- Kan "høre" Jesu stemme på mange måter. Gjennom Bibelen, andre mennesker, i kirken osv.
- Jesus refser de voksne som holdt barna utenfor.
- Jesus tok de små inn til seg, la hendene på dem og velsignet dem.
- Jesus sier at den som ikke tar imot Guds rike slik som et lite barn, skal ikke komme inn i det.
- Etterfølgelse

Flere av fortellingene i Bibelen forteller mye om hvor høyt Jesus satte barna. Jesus tar vare på barnas rettigheter.

Jesus og barna Mark. 10,13-16

Les fortellingen sammen og samtaler rundt hvilken posisjon Jesus gir barna. 11/12-åringene identifiserer seg ikke nødvendigvis med «de små barn», men kjenner ofte igjen forholdet til de voksne/de eldre, som stenger de yngre ute. Jesus ble harm da disiplene ville vise bort barna. Hvorfor?

Hva betyr det å ta imot Guds rike som et lite barn? Hva kan vi (11/12-åringene) lære av de små barna?

Tenk på dåpen – der blir barnet en del av den kirken i verden. Hva gjør barnet? Må det prestere/gjøre noe for å bli døpt?

Kanskje dette handler om det?

Velg i tillegg én av de tre fortellingene:

1. Jairus datter Mark 5,21-24.35-43

Jairus var synagogeforstander, men da hans datter holdt på å dø brydde han seg ikke om hva andre mente. Han oppsøkte Jesus og fikk hjelp. Det var nok ikke lett å komme seg frem i folkemengden.

Når foreldre har alvorlig syke barn blir de ofte helt desperate på å finne noe som hjelper. Jairus var sikkert både redd og fortvilet. Da et sendebud kom med beskjed om at datteren hans var død, tror jeg Jairus ble helt ute av seg.

Bare Jesus kan påstå at mennesker som er døde sover. Alle lo av Jesus og syntes han var ganske dum og at det han sa var provoserende. Jesus gikk inn der datteren lå og sa til henne at hun skulle stå opp. Så gjorde hun det rett og slett! Folk ble helt ute av seg og da sa Jesus at de måtte finne litt mat til henne.

	<p>Jesus viser oss at han er sterkere enn døden. I kirken er det slik at vi tror at døden ikke er det siste som skjer – men at vi skal møte Jesus. Han er sterkere enn døden.</p> <p>Samtal om hvorfor korset er det vanlige symbolet på gravsteinene (det tomme korset er et oppstandelsessymbol).</p> <p>Slike tekster berører ofte våre egne sykdoms- og sorgfortellinger. Ha tid til å snakke om det.</p> <p>En vakker historie. Viser at Jesus har medfølelse og ser muligheter der det er håpløshet. En fortelling som sier oss noe om at Jesus bryr seg om mennesker og at han er sterkere enn døden.</p> <p>2. Brødunderet. Joh 6,1-15</p> <p>Les fortellingen. Samtal om hva som skjedde. Hva tror dere gutten tenkte?</p> <p>3. Jesus som 12-åring i tempelet, Lukas 2, 41-52</p> <p>Hva er spesielt med denne fortellingen? De voksne og skriftlærde undret seg over hvem han var og hvor mye klokskap 12-åringen hadde. Jesus våget å diskutere med de klokeste.</p> <p>Oppsummering</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jesus en spesiell person – fortellingene viser det. - Jesus snur alt – ”bakvendtland” - Er det noe barna er veldig gode til? - Er det noe de kan bedre enn de voksne? - Er det noe de voksne kan lære av barna? - Hvorfor trekker Jesus frem barna som gode eksempler? <p>Husker dere da postmannen fra middelhavet var her? Da han leste opp pergamentet han hadde med snakket han om Jesus Kristus.</p> <p>Det unike i Kristendommen – Guds kjærlighet til menneskene.</p>	
20 min	MAT, PRAT OG PAUSE Mat fra Jesu tid	
20 min	GRUPPER Aktivitet: Løs kodene i logoen du finner på linjalen; bruk forstørrelsesglass om nødvendig. Hva er det bilder av? Hva betyr de? Kan de knyttes til noen fortellinger du har hørt?	Kode B-linjalen, evt logo på ark, forstørrelsesglass om behov, Kode B-boka.

	Notér i Kode B-boken	Innspill til logoen finnes under ressursmateriell.
10 min	OPPSUMMERING Felles samtale rundt de ulike symbolene og hva gruppene har funnet. Stopp gjerne opp litt ved symbolet av korset og snakk om Jesus Kristus og hvilke symboler som kan relateres til Han. Fortell at gudstjeneste er tema for neste samling. La de gjerne få vite om de ulike gudstjenesteverkstedene slik at de kan tenke litt på hva de har lyst til å være med på, eventuelt melde seg på de ulike gruppene.	
10 min	LITURGISK AVSLUTNING <ul style="list-style-type: none"> • Inngangsord • Salme (se salmeforslag under ressursmateriell) • Tekst/andakt: Jesus og barna Mark. 10,13-16 • La de små barn komme til meg. Dette sies under dåpen i gudstjenesten. • Dåpsspåminnelse: Stå rundt døpefonten. Stikk fingeren i vann og tegn et kors på pannen. Evt. Tegn korsets tegn mens dere sier «Hører Herren til». • Lystenning/blomst/stjerne/bønnekuler/bønnelapper m/musikk – stillhet • Fadervår • Velsignelsen	

2.4 Fjerde samling: Nådegaver og gudstjenesteverksted

BIBELTEKSTER: 1. Kor 12 og tekster til gudstjenesten		
INNHold: Felleskap og nådegaver		
TID:	HVA:	MATERIELL:
10 min	VELKOMMEN Dagens kode: en gavepakke	Gavepakke
15 min	TEMALEK Grupper: Lag figurer sammen ved bruk av kroppene. For eksempel kjente statuer eller monumenter, lage det høyeste tårnet etc. Eventuelt plassere seg i rekkefølge etter forbokstaven i navnet, etter alder osv. Poenget med denne leken er at man må samarbeide der alle må bidra for å lykkes. Evt. tillitsfallet – der alle bidrar for å løfte en liggende opp på sterke armer. Dette kan være svært utfordrende for noen, og man må derfor vurdere gruppen godt.	
10 min	SANG Kode B-sangen eller en annen bevegelsessang.	
10 min	SAMTALE/INTRO Vis Kode B-sangen på storskjerm. Samtale rundt sangteksten. <ul style="list-style-type: none"> - Hvem er jeg? (hvem er jeg i møte med deg?) - Hvem er du? Bli menneskene rundt oss mer spennende hvis vi går inn for å bli kjent med de? - Hvordan kan vi se Guds vei? Hva tenker du om: <ul style="list-style-type: none"> - Når vi jobber sammen kan mye skje ... - Gud er med - Vi kan misforstå hverandre, det kan skape masse bråk - Hør ropet om rettferdighet, la jordens språk bli kjærlighet. Ta frem brevet fra Paulus (det vi fikk utdelt under rollespillet i samling 1) og les det.	Storskjerm

	Forstår vi noe mer av hilsenen nå?	Brevet fra Paulus fra samling 1
15 min	EKSTRAMATERIELL 1. Kor 12 Nådegavene <i>(ha denne teksten i bakhodet i den videre samtale. Teksten trengs ikke å leses men brukes underveis i samtalen)</i> Snakk om at vi har forskjellige egenskaper og det er slik Gud ville det. Slik utfyller vi hverandre der alle er like viktige.	Lag en figur i full størrelse, bruk en av barna som modell. Barna tenker på hva de liker best. Lage ting med hendene. Løpe eller sparke ball og bruke føttene. Tenke og fundere, bruke hodet etc. Skriv gjerne navnet sitt på delene de vil.
10 min	SAMTALE Gudstjenesten Hvorfor feirer vi gudstjeneste? Hvorfor søndag? På Jesu tid holdt de den syvende dagen som helligdag. Det var hviledagen. I kirken begynte man helt fra den første tiden å feire søndagen som helligdag. Det er dagen da Jesus sto opp fra de døde. Hver søndag morgen eller formiddag feires det gudstjenester over hele verden for å feire dette. Vi gjør ulike ting i en gudstjeneste. Vi synger, ber, pynter kirken, tar oss av de som kommer til kirken, ringer i kirkeklokkene, deler ut salmebøker, ordner kirkekaffe, kunnngjøringer, bake bibelkake etc... Vi skal lage gudstjeneste sammen. Snakk med barna om hvilke deler vi kan være med på.	Lag på forhånd ark på grupper de kan være med på.
20 min	MAT, PRAT OG PAUSE Brød, druer og bibelkake.	
30-40 min	AKTIVITET Gudstjenesteverksted <i>Naturlige deler der barn medvirker:</i> <ul style="list-style-type: none"> • Evangelieprosesjon – hallelujavers • Utsmykning • Tekst – drama/tegning • Kyrie/Gloria – dans • Kode B – sang og dans. • Forsangere/dansere? • Bønn og Forbønn	Gi oppskrift til ungene på bibelkake som de kan lage hjemme til kirkekaffen. Foreldre bør bekrefte.

	<ul style="list-style-type: none"> • Kirkekaffe • Prekenverksted: For hver søn- og helligdag er det i den nye tekstboken satt opp en fortellingstekst (F). Denne teksten er satt opp først og fremst med tanke på barn og familier, og til andre spesielle gudstjenester. Da kan fortellingsteksten erstatte de oppsatte tekstene – og hele gudstjenesten kan bære preg av dagens fortelling.	Oppskrift på Bibelkake ligger under ressursmateriell.
10 min	LITURGISK AVSLUTNING <ul style="list-style-type: none"> • Inngangsord • Salme – 3-4 forslag • Tekst/andakt: 1. Kor 12,27 Vi hører til forskjellige fellesskap, familiene våre, fellesskap på skolen, her i kirken og sikkert mange andre steder også. Vi er forskjellige, men noen ganger har vi mest lyst til å være helt like de andre. Det kan føles skummelt å være forskjellig fra de andre. Da kan vi tenke: Det er Gud som har skapt oss. Vi har uendelig verdi ved å være akkurat den vi er. Vi kan være stolte av å være oss selv. Våre fellesskap kan bli rikere og morsommere ved at vi våger å være akkurat slik vi er. Tenk så dumt det ville være om alle ville være øyne på kroppen og ingen ville være et øre? Eller en kropp med masse armer men ingen ben. Gud vil hjelpe oss til å være glade for at vi er akkurat vi og vi skal tenke at sammen er vi mye sterkere enn bare hver for oss selv. • Lystenning/blomst/stjerne/bønnekuler/bønnelapper m/musikk – stillhet (finnes flere ting som er som blomsten/koder) • Fadervår • Velsignelsen	

3. Kode B-sangen

Film med dans og bevegelser finnes på ressursbanken.no.
Her finnes også lydfil og singback til sangen.

Kode B

T: Tore Thomassen
M: Markus Lillehaug Johnsen

Intro D m7 Fmaj9 A m7 Cadd9

Vers D m7 Fmaj9 A m7 Cadd9 D m7

1 Men nes-ker om-kring i ver-den snakker ik-ke sam-me språk. Vi kan mis-for-stå hver-
2 Kan du se den stor-e plan-en, bit-er i et pus-le - spill? Frø-et leg-ges ned i
3 Jord og him-mel snak-ker sam-men, bi-be-len er liv-ets ord. Je-sus seir-er ov - er

Fmaj9 A m7 Cadd9 F G

and-re, det kan skap-e mas-se bråk. For hvem er du og hvem er jeg,
jor-den, tro-en spir-er hvor den vil. For Je - sus kom og folk-et så
dø - den og er med oss her vi bor. Hør rop - et om rett-ferd-ig - het,

A m7 G/H C D m7 C/E F F/G

og hvor-dan kan vi se Guds vei?
at ing-en er a - le - ne nå.
la jor-dens språk bli kjær - lig - het!

Refreng Fmaj9 G 13 A m7 D m7

Ko-de B, sjekk ut Ko-de B! Når vi job-ber sam-men kan my -

C/E Fmaj9 G 13 C D m7

- e skjø. Ko-de B, sjekk ut Ko-de B! Når du er lys våk -

C/E Fmaj9 D m7 Fmaj9 A m7

- en kan du se Ko-de B Ko-de B

Cadd9 D m7 Fmaj9 A m7 Cadd9

Ko - de B Ko - de B

4. Ressurser til samlingene

4.1 Salmer og sanger

Forslag til sanger og salmer som kan brukes i Kode B-samlingene, i tillegg til Kode B-sangen.

- N 13: 557 Du kalte oss til kirken
- N 13: 576 Som spedbarnet drikk si mjølk
- N13: 577 En såmann går på marken ut
- N 13: 694 Gi dem mitt ord!

Tema skapelsen:

- N 13: 293 Many and great (engelsk og nordsamisk)
- N 13: 304 Når heile verda syng mot Gud
- N 13: 801 Morning has broken (engelsk og bokmål)

Tema fellesskap/gudstjenste:

- N 13: 538 Vi kommer til din kirke Gud
- Barnesalmeboka 288 Gud venter på deg (nn og bm)

4.2 Symboler med beskrivelse

La barna studere logoen til Kode B. Fint å la barna fundere rundt symbolene og komme med forslag. Ofte dukker det opp mange spennende forklaringer.

- **Kirke:** Peter som kirkens første grunnstein, Guds hus, vårt samlingssted
- **Palme:** Midtøsten, Egypt
- **Hånd:** Guds hånd, velsignelse
- **Hengende kors:** Smykke med Jesussymbol
- **Krukke:** Vannkrukke
- **Løvehode:** Symbol for makt og rettferdighet, løve med vinger er symbolet for evangelisten Markus
- **Hjerte:** Kjærlighet
- **Gjeter:** Jesus som den gode hyrde, David, hyrdene som vandret til stallen
- **Korset:** Mest brukte symbol på Jesu død. Tomt kors som symbol på Jesu død og oppstandelse.
- **Due:** Noas ark, dåpstejn
- **Fisk og brød:** Jesus metter 5000

4.3 Det greske alfabetet

α	β	γ	δ	ε	ζ	η	θ
a	b	g	d	e	z	e	th
ι	κ	λ	μ	ν	ξ	ο	π
i	k	l	m	n	ks	o	p
ρ	σ	τ	υ	φ	χ	ψ	ω
r	s	t	y	f	kj	ps	å

Bildet kan lastes ned og skrives direkte ut fra ressursbanken.no

4.4 Dåpsquiz

Bokmål: Hvilke ord finner dere som handler om dåpen?

A	H	J	P	T	D	B	A	D	G	G	Æ
R	F	A	D	D	E	R	X	C	U	V	L
F	G	J	N	L	J	K	Å	M	D	Å	P
D	K	I	R	K	E	X	Q	Z	S	G	K
V	D	Ø	B	Y	S	F	D	G	T	R	O
D	Q	A	G	G	U	D	A	S	J	J	F
K	T	V	F	D	S	Q	L	A	E	H	T
B	K	S	V	S	S	R	T	Q	N	R	U
A	L	B	A	A	A	T	E	J	E	R	W
R	G	R	N	B	F	P	R	E	S	T	A
N	X	L	N	Æ	G	J	L	H	T	S	Ø
G	R	J	K	H	Y	Å	F	W	E	F	N

Bokmål: Fasit

		J							G		
	F	A	D	D	E	R			U		
					J				D	Å	P
	K	I	R	K	E				S		
					S				T	R	O
				G	U	D	A		J		
					S		L		E		
B			V				T		N		
A	L	B	A				E		E		
R			N			P	R	E	S	T	
N			N						T		
									E		

Nynorsk: Kva ord handlar om dåpen?

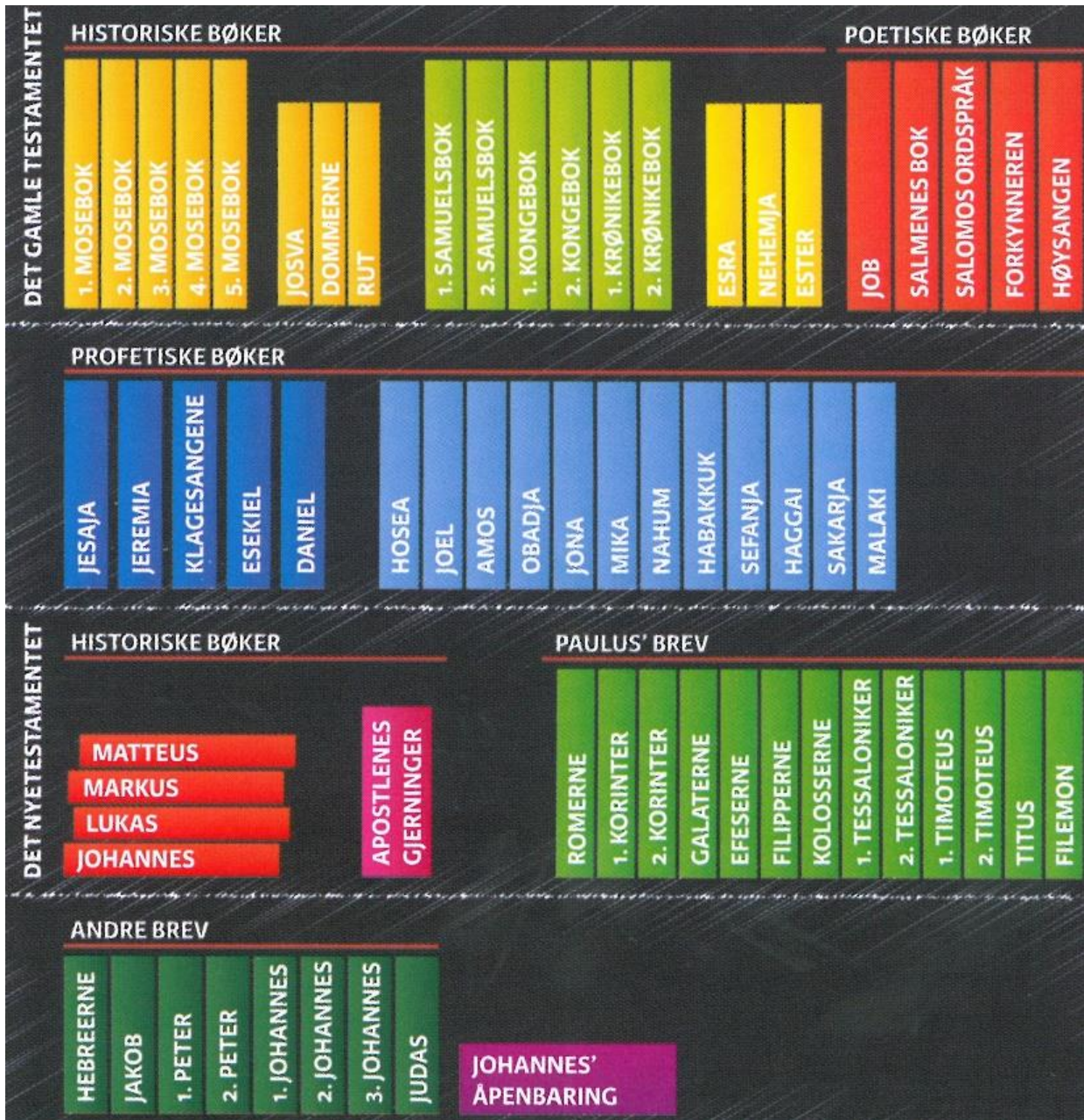
G I J Æ H J B J I G K H
 I F A D D E R F S U B Ø
 G A I H G J H T G D Å P
 K Y R K J E T A B S E H
 A D I B D S R B D T R U
 V S A S G U D Ø G E U R
 I H E Æ V S N D F N A I
 B S H V D H A L T E R F
 A L B A G E G T J S I Ø
 R A G T A P R E S T A H
 N I B N R L B V I H K R
 H B H V B Æ L A N V N I

Fasit nynorsk:

		J							G		
	F	A	D	D	E	R			U		
					J				D	Å	P
K	Y	R	K	J	E				S		
					S				T	R	U
				G	U	D			E		
					S		A		N		
B			V				L		E		
A	L	B	A				T		S		
R			T		P	R	E	S	T		
N			N				R				

4.5 Bibelbokhylle

4.6 Rollespill: Postbudet kommer

Rollespill med en postmann fra ca. år 50-60 e.Kr som kommer med brev skrevet av Paulus. Her er et eksempel, men best blir det om det formuleres med egne ord og man lar barna ta del i samtalen.

Postbudet kommer andpusten og svett inn med slitne klær og utgåtte sandaler.

P = postbudet

L = leder

P: Nå har jeg gått og gått og gått ... Er dette menigheten i xxx (sett inn menighetens navn)?

L: Ja. Du ser litt sliten ut.

P: Sliten ja ..., jeg skjønnte jo ingenting. Altså; det er ikke første gang jeg leverer post, men det er første gang jeg fikk et pergament som skulle leveres til denne menigheten. Alle de andre har stort sett ligget rundt den vanlige postruten vi har ved Middelhavet. Aldri har jeg vært så langt nord heller. For Paulus, han som bruker sende meg ut på postlevering skrev mange av bøkene i NT, som egentlig er brev til ulike menigheter. Han skrev om hvordan livet i menigheten burde være, om det tro på Gud som betyr å tro på Jesus også, om de krangler i menigheten? At de må være venner og ta seg av hverandre. At kirken er for alle osv. osv. ... Det er i alle fall såpass viktige brev at vi må løpe i dagevis og månedsvis for å levere de, og sliter ut både sandaler og kropp på de tørre veiene og bratte fjellene....

Jeg er så sulten, du har ikke noe mat og vann vel....?

L: jo, jo, selvfølgelig. (henter vann og litt mat) Her har du forresten en stol også..

Postbudet sliter litt med å finne ut av hvilken vei og hvordan han skal sette seg på stolen. Er ikke vant til slikt. Studerer maten og glasset/flasken da dette er nye ting for han, men takker både for sitteplass og næring. Og er veldig fornøyd.

P: *spretter opp igjen:* Først må jeg jo lese hva som står:

Ruller ut pergamentet og leser ærbødig:

"Paulus, Jesu tjener hilser dere i Kode B, xxx menighet. Nåde være med dere og fred fra Gud, vår Far, og Herren Jesus Kristus"

L: Så kult at brevet starter slik. Det er akkurat de samme ordene som vi alltid starter en gudstjeneste med. Fint! ...

Postmannen skuler på lederen

L: Beklager, det var ikke meningen å avbryte deg ...

Postmannen fortsetter ærbødig å lese:

"Først vil jeg takke Gud for alle dere flotte barna i Kode B. Dere er viktige!

Når dere nå skal lære mer om bibelen og om Guds kjærlighet til deg ber jeg om at dere tenker nøye over det du lærer. Og gjerne også hva det betyr at Gud og Jesus elsker deg.

Jeg håper dere tar godt vare på hverandre i Kode B. At dere tørr å stille spørsmål til hverandre og lederne deres når dere lurer på noe. Bibelen er en bok full av mange ord og mange koder. Men prøv

å finn ut hva som er det aller, aller viktigste i hele boken på over 1400 sider. Og hvordan det kan være en bok som fortsetter selv om den slutter ...

Min kjærlighet er med dere alle i Jesus Kristus.

Brevet blir høytidig overrakt.

L: Oi sann. Tusen takk! Det var et brev det gikk an å forstå, samtidig som det var mye som var veldig vanskelig å skjønne. Jeg tror jeg tar vare på det, så leser vi det på nytt igjen på siste samlingen vår, kanskje skjønner vi mer av det da?

P: Dette var da et fryktelig kort brev ... Det var jammen bra, for skulle jeg båret på de tyngste rullene hit hadde jeg vel ikke kommet frem

Henvender seg til barna: vet dere at de lengste rullene, altså brevene, var på 10 meter. *Skrifter opp 10 meter.*

Vet dere hvorfor?

Det er fordi da måtte de slutte, for lenger enn det var det umulig å få med seg. Noen mener at Lukas slutter veldig brått da han skrev Ap.gj og lurer på om det gjør det fordi det da var på 10 meter.... Ikke vet jeg. Tungt er det uansett ...

P: Nei, nå må jeg stikke. Det er ikke akkurat en liten vandring jeg har lagt ut på. (legg gjerne inn litt morsomheter om tanken på å fly tilbake. Skulle tatt seg ut – er ingen fugl heller.) Neida, får vel bruke beina, apostlenes hester skal jeg være trygg på å komme meg frem.

L: Tusen takk for besøket og for at du har tatt på deg den lange veien nordover helt til Norge og xxx.

P: Bare hyggelig. Dere, en liten quiz før jeg går. Jeg elsker nemlig quiz: Hva er den store forskjellen på GT og NT?

Barna svarer.

P: Supert. Takk for meg.

Fant forresten disse utenfor. (Ballongene til aktiviteten). Vil dere ha de? Man finner visst hele bibelen inni de ballongene ... Høres rart ut ... *sier han mens han går ut.*

Vi sier ha det og god tur!

4.7 Ut av slaveriet, bokmål

> *Start med å la deltakerne sette seg på gulvet og ta av seg skoene.*

Moses gikk til Farao og sa «Farao, vær så snill å la israelittene reise herfra.» Tror dere Farao sa ja? «HA! Nei, er du gal? Dere er så mange, og gjør så mye arbeid for oss, SELVFØLGELIG får dere ikke dra.» «Får vi ikke engang dra ut i ødemarken en liten stund for å be til Gud?» spurte Moses. «NEI» sa Farao. I stedet la Farao enda mer arbeid på dem, og det ble enda vanskeligere for israelittene å leve.

Da sa Moses til Gud «Det var det jeg trodde. Han hørte ikke på meg. Hva gjør jeg nå?» Gud ba Moses fortelle Farao at hvis han ikke lot Israelittene dra, ble alt vann i elvene til blod, fiskene ville dø og det kom til å lukte så vondt at ingen ville drikke av vannet. Og sånn ble det! Men tror dere Farao lot dem dra? «NEI! Dere blir her!»

Da sa Gud til Moses: «Hvis ikke Farao lar dere dra, skal det komme frosker OVER ALT! Opp i senga, inn på kjøkkenet, oppi kjeler og kopper og kar.» «Åh NEI! FROSKER! Be Guden din ta dem bort!» sa Farao til Moses, «så skal dere få lov til å dra!»

> *Be de som sitter om å gjøre seg klare til å gå, og ta på seg skoene.*

Froskene døde. Men da Farao så dette, angret han! «Forresten! Dere får ikke dra likevel!»

> *Be deltakerne ta av seg skoene igjen.*

Så sendte Gud MYGG! Alt støvet på jorda ble til MYGG! De satte seg på både dyr og mennesker! Åh, så irriterende det må ha vært! Men Farao var hard, og sa «NEI! Dere får ikke dra!»

Nå begynte Gud og Moses å bli skikkelig irriterte, og Gud sa at nå skal det komme masse KLEGG over alt! Au! Men ikke der Israelittene bodde. Og sånn ble det! «Åh, hjelpe meg!» sa Farao «Vær så snill, ta bort denne kleggen, så skal dere få lov til å dra!»

> *Be dem gjøre seg klare til å gå, og ta på skoene*

Og kleggen ble borte... Men fikk de dra? – NEI!

> *Be dem ta av seg skoene igjen.*

«Okey», sa Gud til Moses. «Nå skal Farao virkelig få skjønne hvem som er sjefen. I morra skal alle dyrene til egypterne bli så syke at de dør. Men ikke Israelittenes dyr. «Og det skjedde, hester, esler og kuer, katter og hunder, høner og geiter og alle husdyrene til egypterne døde. Men lot Farao Moses og israelittene dra? – NEI!

Så prøvde Gud og Moses igjen! Gud sa til Moses at han ville sende et voldsomt uvær, med STORE HAGL! De skulle være så store at alt som stod ute i uværet ville dø, både planter, mennesker og dyr. Og det skjedde. Men fikk de reise? – Nei!

Men Gud og Moses ga ikke opp. Og Moses sa til Farao: «Om du ikke lar oss dra, sender Gud gresshopper som kommer til å komme til OVERALT! De kommer til å spise opp det dere har igjen av mat etter haglværet, de kommer til å være en pest og en plage.» «Okeyokeyokey!» sa Farao, «Men hvem er det du tenker skal dra da?» «Alle sammen,» sa Moses, «kvinner, menn og barn, og alle dyrene våre!» «HÆ? Alle sammen? Nei det går jeg ikke med på» sa Farao, og så lot han dem ikke dra. Og Gud sendte gresshoppene! Det var svart av gresshopper over alt! Og de spiste alt de kom over! «Åh, Moses! Be Guden din tilgi meg og at han tar bort disse gresshoppene,» ba Farao.

>Be deltakerne ta på seg skoene.

Og gresshoppene ble borte, men så ble Farao hard igjen. »Dere får ikke dra!»

>Be dem ta av seg skoene.

Da sendte Gud MØRKE! Det ble helt MØRKT! Ingen kunne se noe som helst! I tre dager var det sånn! Bare Israelittene hadde lys. Da sa Farao «Ok, dere skal få dra, men dyra deres må dere la være igjen!»

> På med sko igjen!

«Nei», sa Moses «dyra skal vi også få med oss!» «AAAh, nei! Da får dere ikke dra!»

> Av igjen med sko.

«Og du Moses, du skal passe deg! Ser jeg deg igjen skal du dø!» Og Moses sa: «Ja, ingen fare, vi skal nok ikke ses igjen!»

- For Moses visste at nå ville Gud finne på noe som ville gjøre at Farao gjerne ville jage dem ut av Egypt. Og Gud sa til Moses: «Si til folket at hvert hus skal velge et lam, et årsgammelt guttelam som ikke er sykt eller har noen feil, og smøre blodet fra lammet på dørstolpene og dørbjelken. - For i natt vil jeg gå gjennom Egypt og slå i hjel alle førstefødte i landet, både folk og dyr, men der hvor jeg ser blodet på dørkarmene, der skal jeg ikke gå inn.» Så skulle de spise lammet sammen med usyret brød, og kalle måltidet for påskemåltid. Gud sa også: «Dere må ha sko på føttene,

> Be dem ta på skoene!

belte rundt livet og stav i hånden og dere må spise fort, for i natt skal jeg befri dere.»

Og Israelfolket gjorde det de var blitt bedt om. – De slaktet lammet og smurte blod på dørkarmene. De gjorde i stand usyret brød.

(Lederen deler ut scones – som barna har laget før fortellingen. Bruk evt. Polarbrød)

Så kom natta, og det gikk et skrik gjennom hele Egypt. I alle de husene der det ikke var blod på dørkarmene, var det noen som var døde. Det var MANGE som var lei seg. Til og med den eldste sønnen til Farao døde. Farao ble ufattelig trist! Men bare på grunn av litt blod, fra et lite, uskyldig lam, var det ingen i Israelfolket som døde. Og endelig skjønte Farao at Gud var sterkest, og han måtte la Moses og Israelfolket få dra. I hui og hast pakket de alt sammen og dro avsted. ENDELIG! Over 400 år hadde de vært i Egypt da. Omtrent 2 MILLIONER mennesker var de! Pluss alle dyra deres!

Tekst: Anne Marken Gihlemon

4.8 Ut av slaveriet, nynorsk

> *Start med å la deltakarane setje seg på golvet og ta av seg skoa.*

Moses gjekk til farao og sa: «Farao, ver så snill å la israelittane reise herifrå.» Trur de farao sa ja? «HA! Nei, er du galen? De er så mange, og de gjer så mykje arbeid for oss. SJØLVSAKT får de ikkje dra.» «Får vi ikkje eingong dra ut i øydemarka ei lita stund for å be til Gud?» spurde Moses. «NEI», sa farao. I staden la farao enda meir arbeid på dei, og det vart enda vanskelegare for israelittane å leve.

Da sa Moses til Gud: «Det var det eg trudde. Han hørde ikkje på meg. Kva gjer eg no?» Gud bad Moses fortelje farao at dersom han ikkje lét israelittane dra, ville alt vatnet i elvane bli til blod, fiskane ville dø, og det kom til å lukte så vondt at ingen ville drikke av vatnet. Og slik vart det! Men trur de farao lét dei dra? «NEI! De blir her!»

Da sa Gud til Moses: «Dersom ikkje farao lét dykk dra, skal det kome froskar OVERALT! Oppi senga, på kjøkkenet, oppi kjelar og koppar og kar.» «Å NEI! FROSKAR! Be guden din ta dei bort!» sa farao til Moses, «så skal de få lov til å dra!»

> *Be dei som sit, om å gjere seg klare til å gå, og ta på seg skoa.*

Froskane døyde. Men da farao såg dette, angra han! «Forresten! De får ikkje dra likevel!»

> *Be deltakarane ta av seg skoa igjen.*

Så sende Gud MYGGAR! Alt støvet på jorda vart til MYGGAR! Dei sette seg på både dyr og menneske! Å, så irriterande det må ha vore! Men farao var hard og sa: «NEI! De får ikkje dra!»

No tok Gud og Moses til å bli skikkeleg irriterte, og Gud sa at no skal det kome ei mengd KLEGGER overalt! Au! Men ikkje der israelittane budde. Og slik vart det! «Å, hjelpe meg!» sa farao. «Ver så snill, ta bort desse kleggene, så skal de få lov til å dra!»

> *Be dei gjere seg klare til å gå, og ta på skoa.*

Og kleggene vart borte ... Men fekk dei dra? – NEI!

> *Be dei ta av seg skoa igjen.*

«Ok», sa Gud til Moses. «No skal farao verkeleg få sjå kven som er sjefen. I morgon skal alle dyra til egyptarane bli så sjuke at dei døyr. Men ikkje dyra til israelittane.» Og slik vart det. Hestane, esla og kyrne, kattane og hundane, hønene og geitene og alle husdyra til egyptarane døyde. Men lét farao Moses og israelittane dra? – NEI!

Så prøvde Gud og Moses igjen! Gud sa til Moses at han ville sende eit ofseleg uvêr, med STORE HAGL! Dei skulle vere så store at alt som stod ute i uvêret, ville dø – både planter, menneske og dyr. Og slik vart det. Men fekk dei reise? – Nei!

Men Gud og Moses gav ikkje opp. Og Moses sa til farao: «Om du ikkje lét oss dra, sender Gud grashopper som kjem til å vere OVERALT! Dei kjem til å ete opp det som er att av mat etter haglvêret, dei kjem til å vere ei pest og ei plage.» «Okeyokeyokey!» sa farao. «Men kven er det du meiner skal dra da?» «Alle saman», sa Moses, «kvinner, menn og barn – og alle dyra våre!» «HÆ? Alle saman? Nei, det går eg ikkje med på», sa farao, og så lét han dei ikkje dra. Og Gud sende grashoppene! Det var svart av grashopper overalt! Og dei åt alt dei kom over! «Å, Moses! Be guden din tilgi meg, og be han ta bort desse grashoppene», bad farao.

> *Be deltakarane ta på seg skoa.*

Og grashoppene vart borte. Men så vart farao hard igjen. «De får ikkje dra!»

> *Be dei ta av seg skoa.*

Da sende Gud MØRKE! Det vart heilt MØRKT! Ingen kunne sjå noko som helst! I tre dagar var det slik! Berre israeittane hadde lys. Da sa farao: «Ok, de skal få dra, men dyra dykkar må de la vere att!»

> *På med sko igjen!*

«Nei», sa Moses, «dyra skal vi òg ha med oss!» «Å nei! Da får de ikkje dra!»

> *Av igjen med skoa.*

«Og du, Moses, du skal passe deg! Ser eg deg igjen, skal du døy!» Og Moses sa: «Ingen fare. Vi skal nok ikkje sjå kvarandre igjen!»

For Moses visste at no kom Gud til å finne på noko som ville gjere at farao gjerne ville jage dei ut av Egypt. Og Gud sa til Moses: «Sei til folket at kvart hus skal slakte eit lam, eit årsgammalt gutelam som ikkje er sjukt eller har nokon feil, og smørje blodet frå lammet på dørstolpane og dørbjelken. For i natt vil eg gå gjennom Egypt og slå i hel alle førstefødde i landet, både folk og dyr, men der eg ser blodet på dørkarmene, der skal eg ikkje gå inn.» Så skulle dei ete lammet saman med usyra brød og kalle måltidet for påskemåltid. Gud sa òg: «De må ha sko på føtene, ...

> *Be dei ta på seg skoa!*

... belte rundt livet og stav i handa, og de må ete fort, for i natt skal eg setje dykk fri.»

Og israeittane gjorde det dei var bedne om. – Dei slakta lammet og smurde blod på dørkarmene. Dei gjorde i stand usyra brød.

(Leiaren deler ut scones – som barna har laga før forteljinga. Bruk eventuelt Polarbrød.)

Så kom natta, og det gjekk eit skrik gjennom heile Egypt. I alle dei husa der det ikkje var blod på dørkarmene, var det nokon som var døde. Det var MANGE som var lei seg. Til og med den eldste sonen til farao døydde. Farao vart ufatteleg trist! Men berre på grunn av litt blod frå eit lite, uskyldig lam var det ingen av Israelfolket som døydde. Og endeleg skjøna farao at Gud var sterkast, og at han måtte la Moses og Israelfolket få dra. I hui og hast pakka dei alt saman og drog av stad. ENDELEG! Over 400 år hadde dei vore i Egypt da. Om lag to MILLIONAR menneske var dei! Pluss alle dyra deira!

Tekst: Anne Marken Gihlemon

4.9 Fremgangsmåte for å lage Moseskurv

Materiell

- Aviser
- Eventuelt silkebånd for å pynt

Utstyr

- Saks
- Stiftemaskin
- Lim

Fremgangsmåte

Ta ut stifter i midten av avisen slik at du får løse sider.

Brett hver side i to på langs (vi trenger lengst mulig strimler,) Brett slik på langs tre ganger.. De resulterende strimler bør være ca 2-4 cm. Du trenger mange av dem (Det ble brukt 96 strimler for bildeeksempelet ovenfor).

Så er det å hente frem kunnskapen fra julekurvflettingen.

Begynn med å flette sentrene av fire strimler sammen. Man kan evt. sette på en enkelt stift eller en prikk av lim på hver overlapping å holde den på plass.

Fortsett med å flette strimlene til du får den størrelsen du ønsker. F. eks. ti strimler - åtte strimler (eller ca. 38 x 30 cm totalt).

Når man deretter starter på kurvens vegger er det bare å brette alle strimler 90 grader oppover og fortsette flettingen. Pass på å holde strimlene tett i flettingen. Tålmodigheten kan bli satt på prøve i dette stadiet.

Når du kommer til hjørnene bøyes strimlene og du fortsette flettingen langs tilstøtende kanter. Lim eller stifter anbefales for å holde ting på plass.

Langs den øverste kanten, legg gjerne en dobbel-brettet strimmel (f.eks en vanlig stripe brettes i to igjen for å gi den ekstra tykkelsen). Denne "avstiver" øker styrken til den øverste kanten. Strimler som stikker frem fra den øvre kanten brettes over kanten og limes på plass langs innsiden av kurven.

Til pynt kan man legge inn et silkebånd langs den fjerde løpet av flettingen og et annet bånd brettes rundt den øvre kanten og sys eller limes på. (se bildet)

For mer flere bilder og en mer detaljert beskrivelse, gå til craftstylish.com og søk på «Ho to make as basket from a newspaper».

4.10 Bibelkake

Finn fram alt du trenger og la det stå framme i ca 30 minutter i romtemperatur.

Oppskrift der barna må slå opp i bibelen for å finne ingrediensene

- 500 g Dom 14,18a
- 500 g Sal 77,4
- 250 g Sal 55,22
- 2 Jer 17,11
- 6 dl 1. Mos 49,12
- 3 ts bakepulver
- 3 ts Ordsp 7,17
- 1 ½ ts Jer 6,20
  - 1/2 ts nelik
  - 1/2 ts pepper
  - 1/2 ts ingefær
- 700 g 3. Mos 24,5

Oppskrift med ingredienser

- 500 g honning
- 500 g sukker
- 250 g smør
- 2 egg
- 6 dl melk
- 3 ts bakepulver
- 3 ts kanel
- 1/2 ts nellikk
- 1/2 ts pepper
- 1/2 ts ingefær
- 700 g mel

Framgangsmåte

Pisk sammen smør og sukker til en myk og luftig røre. Det tar ca 5 minutter. Ha i honning og bland godt. Ha i ett og ett egg og bland godt mellom hvert egg.

Ha "all verdens krydder" (nellik, pepper og ingefær) inn i røren.

Så skal mel og melk blandes i vekselvis. Start med mel og avslutt med mel. slik: 3 tilsetninger mel og 2 tilsetninger melk. Jobb litt fort gjennom dette stadiet. Husk å skrape sidene og bunnen av bollen så alt blir godt blandet.

Fordel røren i en liten langpanne 35 x 45 cm og stek den i nedre del av ovnen på 175 grader i 40 – 50 minutter til en spidd kommer tørr ut når den stikkes i senter av kaken. La kaken kjøles i 10 minutter i formen før den avkjøles på en rist.

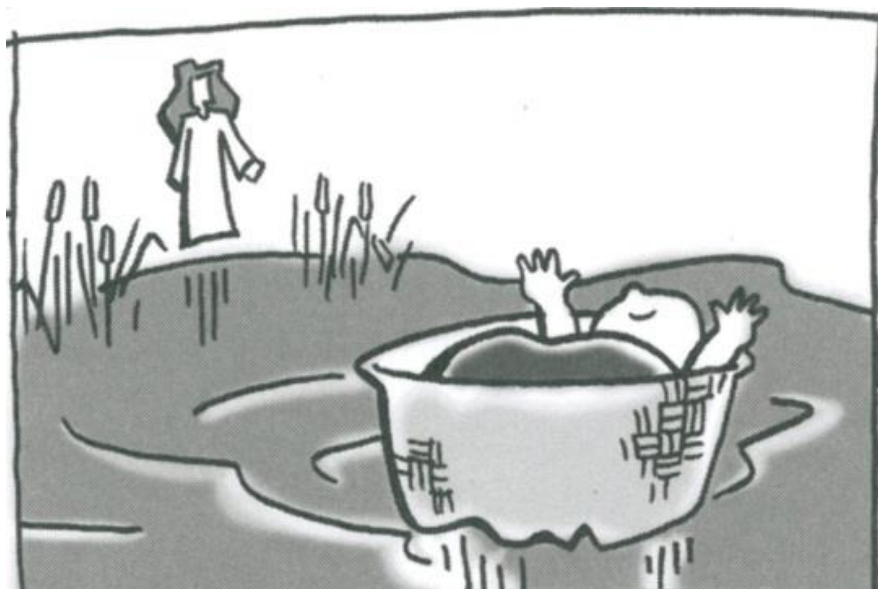
Del kaken i passe biter og nyt Bibelkaken.

4.11 Gjett hvem

Hvem eller hva ser dere på bildene?

4.12 Misjonsbefalingen

Skriv ut bidet på neste side (nynorsk eller bokmål). Del ut til alle, eller vis biletet og be barna svare på følgende spørsmål:

- Kven seier desse orda?
- Kven snakkar han til?
- Kva skal dei gjere?
- Når høyrer vi dette i kyrkja?

Jeg har fått all makt i
himmelen og på jorden. Gå
derfor og gjør alle folkeslag til
disipler: Døp dem til Faderens
og Sønnens og Den hellige
ånds navn og lær dem å holde
alt det jeg har befalt dere. Og
se, jeg er med dere alle dager
inntil verdens ende.

Eg har fått all makt i himmelen og på jorda. Gå difor og gjer alle folkeslag til læresveinar: Døyp dei til namnet åt Faderen og Sonen og Den heilage ande og lær dei å halda alt det som eg har bode dykk. Og sjå, eg er med dykk alle dagar så lenge verda står.

5.0 Kode B-materiell

5.1 Kode B-skrivesaker:

På nettsida kirken.no/materiell kan du bestille linjal, blyant og viskelær med Kode B-logo.

Eit sett kostar 15,-

5.2 Logo

Kode B har en egen logo som bør brukes i promoteringen. Denne lastes ned fra ressursbanken.no.

På nettsiden trykksak.kirken.no kan man lage invitasjoner og plakater med invitasjon til Kode B.

